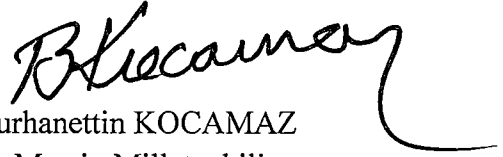

Burhanettin KOCAMAZ
Mersin Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, Tarım ve Orman Bakanı Sayın İbrahim YUMAKLI tarafından Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96'ncı maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Burhanettin KOCAMAZ
Mersin Milletvekili

Nişasta bazlı şekerler (NBŞ), özellikle yüksek fruktozlu mısır şurubu (HFCS) ve benzeri ürünler başta içecekler olmak üzere çok sayıda işlenmiş gıdada kullanılmaktadır. Aşırı şeker tüketiminin obezite, diyabet, hipertansiyon ve diğer metabolik hastalıklarla ilişkili olduğu bilinmektedir. OECD-FAO da yüksek kalorili tatlandırıcıların tüketimine ilişkin kaygılar birçok ülkeyi yeni tedbirler almaya yöneltmiştir.

Ülkemizde nişasta bazlı şeker kotası, yüzde 2,5'i olarak belirlenmiş olup 72 bin 750 ton seviyesindedir. Buna karşın Avrupa Birliği'nde şeker ve izoglukoz üretim kotaları 2017 yılında tamamen kaldırılmıştır. AB'de kotaların kaldırılmasının ardından izoglukozun şeker yerine kullanımının artabileceği öngörülmüş, ancak günümüzde AB'de kişi başına HFCS tüketiminin ABD ve Meksika gibi ülkelere kıyasla oldukça düşmüştür.

Ülkemizde çocukların ve gençlerin yoğun olarak tükettiği gazlı içecekler, aromalı içecekler, hazır gıdalar ve çeşitli işlenmiş ürünlerde yüksek miktarda şeker ve tatlandırıcı kullanılabilmektedir. Bu nedenle NBŞ kotasının yalnızca şeker piyasası ve üretim dengeleri açısından değil, halk sağlığı, çocukluk çağı obezitesi ve kronik hastalıkların önlenmesi açısından da büyük önem taşımaktadır.

Bu bilgiler ışığında;

1. Türkiye'de son 10 yılda yıllar itibarıyla NBŞ üretim kotası, fiili üretim miktarı, yurtiçi tüketim miktarı ve ithalat miktarı ne kadardır?
2. Türkiye'de mevcut 72 bin 750 tonluk NBŞ kotasının belirlenmesinde halk sağlığı, obezite, diyabet ve diğer metabolik hastalıklarla ilgili bilimsel veriler dikkate alınmış mıdır?

3. NBŞ kotasının belirlenmesinde Sağlık Bakanlığı'nın görüşü alınmış mıdır? Alınmış ise Bakanlığın kota konusundaki görüşü hangi doğrultuda olmuştur?
4. Avrupa Birliği'nde 2017 yılında izoglukoz üretim kotalarının kaldırılmasının ardından ortaya çıkan uygulamalar ve sonuçlar Bakanlığınız tarafından incelenmiş midir?
5. ABD, Kanada, Meksika, Japonya, Güney Kore, Avustralya ve AB ülkelerinde NBŞ/HFCS kullanımına ilişkin üretim, tüketim, kota, vergi, etiketleme ve sağlık politikaları hangi şekildedir?
6. Türkiye'de kişi başına düşen NBŞ/HFCS tüketim miktarı yıllar itibarıyla ne kadardır? Bu miktar OECD ve AB ülkeleriyle karşılaştırıldığında Türkiye kaçınıcı sırada yer almaktadır?
7. NBŞ içeren ürünlerin özellikle okul çağındaki çocukların tüketimine yönelik satış ve reklamları konusunda herhangi bir sınırlama veya denetim uygulanmakta mıdır?
8. Türkiye'de NBŞ kullanımının azaltılması amacıyla kademeli kota düşürülmesi, ürün bazında kullanım sınırı getirilmesi veya yüksek şeker içeren ürünlere ilave vergi uygulanması yönünde bir çalışma yürütülmekte midir?
9. Türkiye'de NBŞ kotasının belirlenmesinde şeker pancarı üreticilerinin ve pancar şekeri sektörünün korunması dikkate alınmakta mıdır? Mevcut kota nedeniyle pancar şekeri üreticilerinin uğradığı ekonomik kayıp ne kadardır?
10. Halk sağlığının korunması amacıyla Türkiye'deki NBŞ kotası yeniden değerlendirerek, pancar şekeri kotalarını artırmayı ve bugüne kadar kapatılan şeker fabrikalarını yeniden hizmete açmayı düşünüyor musunuz? Bu konuda bir çalışmanız var mıdır?